

Hedendaagse traditie

Het Dordrechts Museum brengt een overzicht van jonge Nederlandse schilders. Natuurlijk zijn er meer verschillen dan overeenkomsten, maar dat geeft niet. Voorop staat dat er met overgave wordt geschilderd in dit land. Door Mischa Andriessen

Onder de tamelijk joviale titel *What's Up!* heeft het Dordrechts Museum dertig representanten van de 'jongste schilderkunst in Nederland' bijeengebracht. Dertig schilders die tussen de 27 en 46 jaar zijn. De samenstellers van de tentoonstelling willen niet alleen laten zien dat er in Nederland nog goed en met overgave wordt geschilderd, maar ook tonen dat veel van de nu werkzame kunstschilders een duidelijke binding met de traditie hebben.

Dat laatste is inderdaad opvallend. Zo zie je bij Aaron van Erp bijvoorbeeld de invloed van de Brit Francis Bacon, bij Malin Persson die van de Rus Malewitsj en bij Lieven Hendriks die van zowel Yves Klein als Lucio Fontana. Dat het verleden niet wordt buitengesloten, maar juist als voedingsbodem wordt benut, bevestigt de indruk dat het deze generatie schilders bepaald niet aan zelfvertrouwen ontbreekt. Het is een verademing om te kunnen constateren dat invloedrijke voorbeelden niet worden verdoezeld en dat de meeste van de getoonde kunstenaars niet per se hun best doen om zo hedendaags mogelijk zijn.

In het voorwoord van de catalogus geven de curatoren van de tentoonstelling meteen al grif toe dat elk overzicht arbitrair en dus aanvechtbaar is. Ze haasten zich er tevens bij te zeggen dat de expositie niet bedoeld is als een top dertig. *What's Up!* is een viering van de vitaliteit en diversiteit van de contemporaine schilderkunst. In dat opzicht is de tentoonstelling geslaagd. Er worden geen reputaties gevestigd of gekraakt, maar er is veel werk te zien dat nieuwsgierig maakt naar meer.

Er is wel wat af te dingen op de presentatie waarin het onverwoestbare adagium 'less is more' enigszins uit het oog is verloren. Daarnaast is niet goed te begrijpen waarom er in een tentoonstelling waarin elke kunstenaar toch al weinig werk kan laten zien ook een paar sculpturen moesten worden geëxposeerd. Door strengere selectie had *What's Up!* nog wat aan kracht kunnen winnen.

Schilder Gijs Frieling kreeg de nagenoeg onmogelijke taak om het werk van alle dertig kun-

Morgan Betz: 'The Island of Dr. Moreau' (2008).

stenaars in één wandschildering samen te brengen. Zijn van kunsthistorische verwijzingen uitpuilende schuttersstuk is daar boven verwachting in geslaagd, al benadrukt ook dit werk dat de verschillen tussen de schilders sterker zijn dan de overeenkomsten.

Een pre van de tentoonstelling is dat de kijker geen geforceerde categorieën krijgt opgedrongen. Dat is een juiste inschatting van de curatoren, want hoe sterk de neiging tot rubricering ook is, elk categorisatie gaat vanwege de grote verscheidenheid uiteindelijk mank.

De beste kunst onttrekt zich natuurlijk aan rubrieken. Wat bindt bijvoorbeeld Tjebbe Beekman en Morgan Betz? Dat ze beiden een ons bekende wereld onallegaars verbeelden? Maar Beekmans schilderijen zijn donker en dreigend door een vaak dwingende ordening, terwijl die van Betz een vitale chaos tonen die pas bij nadere beschouwing niet zo luchtig blijkt.

Sara van der Heide en Lieven Hendriks refereren in hun werk allebei aan de traditie van de

Het is een verademing dat de meesten niet hun best doen zo hedendaags mogelijk te zijn

abstracte kunst. Maar Hendriks' werken zijn een ode aan de verbeeldingskracht door een wereld achter het schilderdoek te suggereren, terwijl Van der Heide het wezenlijke van kleur en vorm onderzoekt. Er zijn verwantschappen, maar je hoeft nog geen halve blik op hun doeken te werpen om te zien dat ze van twee heel verschillende kunstenaars zijn.

Zorgeloos tafereel

De schilderijen van Iris Kensmil en Ina van Zyl hangen in de expositie naast elkaar. Beide kunstenaars hebben de verfhuid zo bewerkt dat er een tweede betekenislaag ontstaat. Kensmils *The Handwriting ON The Wall* toont vier spelende meisjes in felgekleurde jurkjes. Het lijkt een zorgeloos tafereel dat aan een lieflijk impressionistisch schilderij doet denken. In de dik aangebrachte verflaag staan echter letters geschreven, en hoewel ze onleesbaar zijn, kunnen ze als een duistervoorteken worden opgevat.

Ina van Zyl schilderde op *Self-Portrait With Downcast Eyes* een sereen kijkende, jonge vrouw. Op de plaatsen waar de huid is geschilderd is de verf bekrast of bobbelig, alsof de tand des tijds al vroeg heeft toegeslagen. De kalme uitdrukking van de vrouw krijgt daardoor ineens iets vreselijks triests.

Natuurlijk is niet al het werk op *What's up!* gelijk van kwaliteit, maar het knappe aan de tentoonstelling is dat ze precies doet wat ze belooft; een prikkelend overzicht bieden van wat er nu in Nederland door jonge kunstenaars wordt geschilderd, en dat klinkt veel gemakkelijker dan het is.

What's up!

De jongste schilderkunst in Nederland is t/m 15 april te zien in het Dordrechts Museum, dordrechtmuseum.nl